

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. rugsėjo 5 d. Nr. 21RE1-180 (AG1-158/12-2023)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė), Edvardo Juciaus ir Dariaus Saveikio (pranešėjas), sekretoriaujant J. D., dalyvaujant pareiškėjui E. Č.,

viešajame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka, surengtame nuotoliniu būdu naudojant Microsoft Teams programinę įrangą, išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo E. Č. 2023 m. liepos 31 d. skundą atsakovei Marijampolės savivaldybės administracijai dėl Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2023 m. liepos 13 d. sprendimo Nr. SA-6461 (11.4E) panaikinimo. Trečiasis suinteresuotas asmuo O. K.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas E. K. 2023 m. liepos 31 d. skundu prašo panaikinti Marijampolės savivaldybės (toliau – ir Administracija) Eismo saugumo komisijos 2023 m. liepos 13 d. sprendimą Nr. SA-6461 (11.4E) (toliau – Skundžiamas sprendimas) (I t., b. l. 1-5).

Pareiškėjas E. Č. skunde nurodo, kad atsakovės Eismo saugumo komisija Skundžiamu sprendimu nutarė panaikinti kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 37 m) ties įvažiavimu į sklypus, esančius (*duomenys neskelbtini*). Pažymi, kad tuo yra pažeidžiami pareiškėjo teisėti interesai, nes pareiškėjui ir jo šeimos nariams kils problemų įvažiuoti prie jam priklausančio gyvenamojo namo ir išvažiuoti, prasilenkti su kaimynų vairuojamais automobiliais, bus apribotos galimybės priėti prie elektros skydinės, kils rizika apgadinti pareiškėjo ir/ar kaimynų automobilius.

Skunde nurodo, kad tarp pareiškėjo, gyvenančio (*duomenys neskelbtini*), ir kaimynų, gyvenančių (*duomenys neskelbtini*), nuolat kyla ginčų, susijusių su įvažiavimu į šiuos sklypus. Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisija 2022-11-21 sprendimu Nr. SA-11443 (4.7) nusprendė kairėje pusėje sumažinti kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) galiojimo zoną pakeičiant papildomą lentelę Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 37 m), t. y. kelio ženklo „Stovėti draudžiama“ galiojimo zona kairėje pusėje buvo sumažinta nuo 40 m iki 37 m ir tai atitiko Pareiškėjo poreikius (I t., b. l. 118, 119). Administracijos Eismo saugumo komisija Skundžiamu sprendimu nuėmė abu kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m ir galiojimo zona į priekį 37 m) (I t., b. l. 21 - 23). Eismo saugumo komisija motyvavo formaliais ir abstrakčiais sakiniais, nurodydama, ginčo šalių santykiai konfliktiški, nurodytame pravažiavime nustatytas nevienodas teisinis reguliavimas yra laikytinas diskriminaciniu, nes teikiant vienai ginčo šaliai privilegijas, pažeidžiami kitos ginčo šalies interesai, akligatvis, kuriame įrengti panaikinti kelio ženklai yra valstybinės reikšmės, todėl juo naudotis gali piliečiai vienodomis sąlygomis, eismas nurodytame pravažiavime turi vykti pagal Kelių eismo taisykles, dalyvių elgesys turi būti grindžiamas savitarpio pagarbos, atsargos ir sutarimu, (*duomenys neskelbtini*), gyventojai, siekdami išspręsti privatų konfliktą dėl tarpusavio nesutarimų parkuojant transporto priemones

bendrojo naudojimo pravažiavime žalos padarymo atveju, turi teisę kreiptis į teismą, pateikdami ieškinį.

Skunde akcentuoja, kad panaikinus kelio ženklus niekaip nebus užtikrintas abiejų ginčo šalių lygiateisiškumas: pareiškėjas ne kartą kvietė Savivaldybės atstovus situaciją įvertinti vietoje, siekiant išsiaiškinti, kad pareiškėjo situacija panaikinus kelio ženklus tampa sudėtingesnė nei kaimynų.

Paaiškina, kad pareiškėjo namo pusėje (*duomenys neskelbtini*) yra taip vadinama „kišenė“, kuri prasideda už 37 metų nuo kairėje pusėje įrengto kelio ženklo. Nuėmus kelio ženklus automobilius būtų galima statyti pagal aplinkybes ir gyventojų poreikius, todėl vėl kyla rizika dėl ilgalaikio ir nuolatinio gyventojų konflikto; ženklas „Stovėti draudžiama“ ir galiojimo zonos kairėje pusėje sumažinimas iki 37 m vietoj 40 m atliktas detaliai apskaičiavus pareiškėjo galimybes parkuoti savo automobilius; pareiškėjo kaimynų situacija yra kitokia, todėl ir kelio ženklas buvo kitas, t. y. „Stovėti draudžiama“ su galiojimo zona dešinėje pusėje – 40 m; tokie kelio ženklai nereiškia lygiateisiškumo principo pažeidimo, nes skiriasi faktinė situacija. Panaikinus abu kelio ženklus, pareiškėjas neturės galimybių parkuoti savo automobilį, nes kaimynai matuoja kiekvieną išsikišusio automobilio centimetrą ir skundžia pareiškėją policijai.

Nurodo, kad pareiškėjui nėra aišku, kodėl atsakovės Komisija nusprendė pakeisti savo ankstesnį sprendimą iš esmės atsižvelgusi tik į pareiškėjo kaimynų interesus ir skundus; vien tai, kad kaimynų yra daugiau ir atitinkamai jie daugiau pateikia įvairių skundų, jie negali būti laikomi teisesniais.

Teigia, kad Eismo saugumo komisijos nuolatiniai sprendimų keitimai, susiję su vieno ar kito ženklo įrengimu, pakeitimu ar panaikinimu, pažeidžia teisėtų lūkesčių principą. Priėmus Skundžiamą sprendimą ir panaikinus (nuėmus) abu kelio ženklus, pareiškėjo teisėti lūkesčiai buvo pažeisti; pareiškėjo nuomone, Eismo saugumo komisija rėmėsi tik pareiškėjo kaimynų argumentais bei pozicija, t. y. Skundžiamas sprendimas buvo priimtas siekiant patenkinti išimtinai tik pareiškėjo kaimynų teises ir teisėtus interesus. Pareiškėjui nėra aišku, kodėl jo kaimynų teisės ir teisėti interesai šiuo atveju yra svarbesni ir nusvėrė pareiškėjo teises bei teisėtus interesus. Atkreipia dėmesį, pareiškėjo kaimynai atsakovės Saugaus eismo komisijai nėra teikę skundo dėl abiejų kelio ženklų panaikinimo; skundai buvo kito pobūdžio.

Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjas yra ilgametis ir nuolatinis (*duomenys neskelbtini*), gyventojas, o kaimynai – laikini gyventojai (nėra pastato ar žemės klypo savininkai).

Nurodo, kad atsakovės Saugaus eismo komisija Ginčijamame sprendime nepaaiškino, kodėl kelio ženklai laikytini diskriminaciniais ir kaip tai pažeidžia kaimynų interesus ar suteikia privilegijas. Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjo faktinė situacija kitokia ir kelio ženklai nėra diskriminaciniai. Saugaus eismo komisija pati kritikuoja savo priimtą sprendimą ir laiko jį diskriminaciniu. Pareiškėjas nurodo, kad būtent Skundžiamas sprendimas yra diskriminacinis, nes juo apribojamos galimybės pareiškėjui patekti į savo kiemą ir parkuoti automobilį.

Pareiškėjo nuomone, pagrindinis bet kurio įrengiamo kelio ženklo tikslas - sumažinti avaringumą, padaryti eismą saugesnį ir patogesnį atitinkamiems eismo dalyviams. Kiekvienu atveju atitinkamas kelio ženklo tikslas ir poreikis yra vertinamas atskirai. Priėmus Skundžiamą sprendimą, problema taps sudėtingesne, nes pareiškėjas neturės galimybių arba tos galimybės labai pasunkės parkuoti automobilio prie savo namo ir garažo.

Pažymi, kad pareiškėjo problema išsprendė Administracijos Eismo saugumo komisijai priėmus 2022-11-21 sprendimą Nr. SA-11443 (4.7), kuriuo buvo nuspręsta kairėje pusėje sumažinti kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) galiojimo zoną pakeičiant papildomą lentelę Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 37 m) (b. l. 118, 119). Priėmus Skundžiamą sprendimą ir panaikinus abu kelio ženklus „Stovėti draudžiama“, iš esmės pareiškėjas su kaimynu paliekami ginčo situacijoje, nes taikiai susitarti dėl eismo tvarkos ir saugumo nepavyksta; kyla rizika, kad kaimynai pasistatys automobilį jiems patogiu būdu, tokiu atveju pareiškėjas negalės įvažiuoti į savo namo teritoriją ar garažą, nes kelio ruožas yra siauras,

netvarkingai pastačius automobilį, sudėtinga jį apvažiuoti. Paaiškina, kokius nepatogumus pareiškėjas patyrė, kol nebuvo minėtų kelio ženklų: kaimynai automobilius statė pareiškėjo pusėje, buvo labai apsunkintas priėjimas prie elektros skydinės ir kt.

Pareiškėjo nuomone, problemos nebūtų, jei galėtų abu kelio ženklai „Stovėti draudžiama“ (Galiojimo zona į priekį 40 m ir galiojimo zona į priekį 37 m), o kaimynai tiesiog susitvarkytų savo teritoriją ir laikytųsi minimalios tvarkos.

Pareiškėjo nuomone, šiuo atveju reikia įvertinti visą kompleksą aplinkybių, taip pat vadovautis sąžiningumo, protingumo, teisingumo principais. Kiekvienas asmuo gali naudotis savo teisėmis tiek, kiek tai nepažeidžia kitų asmenų teisių. Pareiškėjui taip ir neaišku, kodėl Eismo saugumo komisija Skundžiamu sprendimu pakeitė tvarką, kuri bent kažkiek sumažino gyventojų konfliktų riziką (I t., b. l. 1- 5).

Akcentuoja, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*toliau – VAI*) 10 str. 5 d. 6 p. reglamentuojama, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyti administracinio sprendimo motyvai, tačiau Skundžiamame sprendime yra keletas deklaratyvaus pobūdžio sakinių, kuriais išimtinai atsižvelgiama tik į pareiškėjo kaimynų interesus. Pareiškėjas siūlo Administracinių ginčų komisijai įvertinti situaciją atvykus į vietą.

Pareiškėjas nurodo, kad dabar sukurta tokia faktinė situacija, kad pareiškėjas negalės saugiai įvažiuoti į savo kiemą, nors Saugaus eismo komisija Skundžiamame rašte nurodo, kad eismas nurodytame pravažiavime turi vykti pagal Kelių eismo taisyklių reikalavimus.

Pažymi, kad Komisijos pasiūlymas spręsti ginčą pateikiant teismui ieškinį yra deklaratyvus, nes teismas nepriima sprendimų dėl kelio ženklų įrengimo.

Atkreipia dėmesį, kad Komisija nurodė, kad posėdyje, kuriame buvo iš naujo nagrinėjamas O. K. skundas, pareiškėjas nedalyvavo, tačiau pareiškėjas į posėdį nebuvo pakviestas.

Pareiškėjo nuomone, Skundžiamo sprendimo motyvai yra abstraktūs, jame tiesiog cituojamos visuotinai žinomos, universalios, bendro pobūdžio teisės aktų nuostatos. Administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriaus 2023-06-13 sprendime Nr. 21RE1-107 (AG1-85/12-2023) nurodyta, kad Saugaus eismo komisija nemotyvavo jau ankstesnio sprendimo, tačiau tai neįvertinta.

Atsakovė Marijampolės savivaldybės administracija nesutinka su pareiškėjo E. Č. 2023 m. liepos 31 d. skundu bei prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į skundą atsakovė paaiškina, kad O. K. 2022 m. gruodžio 8 d. kreipėsi į Marijampolės savivaldybės administraciją su skundu „Dėl draudžiamųjų ženklų“, kuriame nurodė, kad dėl stovinčių kelio ženklų, iš kurių vienas leidžia išsikišti į valstybinę žemę vienam šeimos ūkiui, gyvenančiam (*duomenys neskelbtini*), o kitas draudžia išsikišti į valstybinę žemę dvejimms šeimos ūkiams, gyvenantiems (*duomenys neskelbtini*), todėl yra didelė nelygybė ir diskriminacija bei pažeistos jų, kaip gyventojų, teisės. Pastatyti kelio ženklai gilina konfliktus tarp kaimynų, išskiriant tik vieną pusę. O. K. prašė sudaryti lygias sąlygas į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) namų kiemus įvažiuoti su galimu minimaliu išsikišimu už sklypo ribos arba sustoti vienodai. Eismo saugumo komisija 2022 m. gruodžio 15 d. svarstė O. K. skundą dėl kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (galiojimo zona į priekį 40 m), esančio (*duomenys neskelbtini*), galiojimo zonos sutrumpinimo (Protokolas Nr. K-641 (11.14 E)). Eismo saugumo komisija prašymo netenkino ir rėmėsi Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (*toliau – Taisyklės*) 150.10. punktu, reglamentuojančiu, jog sustoti ir stovėti draudžiama ten, kur sustojusi transporto priemonė užstotų kitiems vairuotojams šviesoforo signalus ar kelio ženklus, trukdytų įvažiuoti (išvažiuoti) į (iš) stovėjimo aikštelę (-ės), stovėjimo vietą (-os), garažą (-o), kiemą (-o), teritoriją (-os), trukdytų įlipti į kitą transporto priemonę arba kitaip kliudytų transporto priemonių ar pėsčiųjų eismui. Apie priimtą Eismo saugumo komisijos sprendimą O. K. informuota 2022 m. gruodžio 19 d. raštu Nr. SA-12380 (11.14 E) „Dėl draudžiamųjų ženklų“.

Pažymi, kad O. K. nesutiko su Eismo saugumo komisijos 2022 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. SA-12380 (11.14 E) ir 2023 m. vasario 1 d. Komisijai pateikė skundą, kuriuo prašė minėtą sprendimą panaikinti bei siekė, kad būtų pakeistos papildomų lentelių Nr. 806 galiojimo zonos, t. y. dešinėje kelio pusėje įrengta papildoma lentelė Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 39 m) ir kairėje kelio pusėje įrengta papildoma lentelė Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 39 m). Komisija, 2022 m. gegužės 6 d. sprendimu Nr. 21RE1-40 (AG1-9/10-2023) O. K. skundą tenkino iš dalies, t. y. Eismo saugumo komisijos 2022 m. gruodžio 15 d. posėdžio protokolą Nr. K-641 (11.4 E) panaikino ir Eismo saugumo komisiją įpareigojo 2022 m. gruodžio 8 d. skundą „Dėl draudžiamųjų ženklų“ išnagrinėti iš naujo ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Nurodo, kad Eismo saugumo komisija 2023 m. balandžio 12 d. vykusiame posėdyje (Protokolas Nr. K-189 (11.14 E)) O. K. 2022 m. gruodžio 8 d. skundą išnagrinėjo iš naujo. Nutarta Kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m. ir galiojimo zona į priekį 37 m.), esančius (*duomenys neskelbtini*) g. ties pravažiuoju ir (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus, dėl gyventojų tarpusavio nesutarimų ir konfliktų parkuojant transporto priemones bendrojo naudojimo pravažiavime panaikinti, nes techninėmis eismo reguliavimo priemonėmis (kelio ženklais) nėra galimybės išspręsti dviejų privačių namų gyventojų konflikto. Eismo saugumo komisija posėdžio metu pažymėjo, kad iki 2022 m. sausio mėn. Atsakovas nusiskundimų dėl eismo organizavimo bendrame pravažiavime į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus nebuvo gavęs, tačiau dėl tarpusavyje kilusių gyventojų nesutarimų, parkuojant automobilius pravažiavime, nuo 2022 m. sausio mėn. 4 d. iki 2022 m. pabaigos, (*duomenys neskelbtini*) sklypo gyventojai kreipėsi 5 kartus (2022-01-04 rašto Nr. GA-113, 2022-01-27 rašto Nr. Sk-13, 2022-04-27 rašto Nr. JF-3183, 2022-05-17 rašto Nr. Sk-71, 2022-10-17 rašto Nr. Sk-159), o (*duomenys neskelbtini*) sklypo gyventojai 6 kartus (2022-01-17 rašto Nr. Sk-6, 2022-01-18 rašto Nr. Sk-7, 2022-03-08 rašto Nr. Sk-37, 2022-03-08 rašto Nr. JF-1724, 2022-03-22 rašto Nr. GA-4011, 2022-12-08 rašto Nr. Sk-176). (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) gyventojų skundus ir prašymus 2022 metais svarstė septyniuose posėdžiuose (2022-01-11 protokolas Nr. K-14, 2022-02-03 protokolas Nr. K-51, 2022-03-10 protokolas Nr. K-132, 2022-06-09 protokolas Nr. K-313, 2022-07-21 Nr. K-379, 2022-11-17 protokolas Nr. K-588, 2022-12-15 protokolas Nr. K-641). Eismo saugumo komisija nurodė, kad eismas šiame pravažiavime turi vykti vadovaujantis Taisyklių reikalavimais, dalyvių elgesys turi būti grindžiamas savitarpio pagarbos, atsargos ir sutarimu. Eismo dalyviai privalo laikytis visų būtinų atsargumo priemonių, nekelti pavojaus kitų eismo dalyvių, kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai, nesudaryti kliūčių jų eismui. O. K. ir E.Č. apie priimtą ginčijamą sprendimą buvo informuoti Eismo saugumo komisijos 2023 m. balandžio 18 d. raštu Nr. SA-3535 (11.14 E) „Dėl sprendimo“.

Pažymi, jog ginčo šalių santykiai yra konfliktiški, t. y. dėl tarpusavyje kilusių gyventojų nesutarimų, parkuojant automobilius nurodytame pravažiavime, 2022 metais (*duomenys neskelbtini*) sklypo gyventojai į Atsakovą kreipėsi 5 kartus, o (*duomenys neskelbtini*) sklypo gyventojai - 6 kartus, Eismo saugumo komisija gyventojų prašymus svarstė 8 posėdžiuose.

Nurodo, kad Eismo saugumo komisija 2022 m. sausio mėn. 11 d. posėdyje svarstė Pareiškėjo prašymą riboti eismą pravažiavime (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus ir nutarė šiame pravažiavime prie elektros įvado skydinės, 0,5 m atstumu, įrengti du apsauginius stulpelius su šviesą atspindinčiais elementais (Protokolas Nr. K-14 (11.14 E)). Pareiškėjas apie priimtą sprendimą buvo informuotas Eismo saugumo komisijos 2022 m. sausio 13 d. raštu Nr. SA-477 (11.14 E).

Paaikrina, kad Eismo saugumo komisija 2022 m. kovo 10 d. posėdyje svarstytė kolektyvinį gyventojų iš (*duomenys neskelbtini*), skundą dėl kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 5 m) ir nutarė perkelti kelio ženklą Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 5 m), (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) akligatvyje, (*duomenys neskelbtini*), į šio akligatvio pradžią (prie (*duomenys neskelbtini*) gatvės) pakeičiant papildomos lentelės galiojimo zoną į priekį 40 m, vadovaujantis Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių 24 punktu, t. y. kai įrengiant kelio ženklus šalia

kelio atstumas nuo važiuojamosios dalies krašto iki artimesniojo ženklo skydo krašto turi būti 0,50–2,00 m., o šiuo atveju ši atstumą techniškai nėra galimybės išlaikyti; vadovaujantis Taisyklių 150.7. punktu, kai sustoti ir stovėti draudžiama ten, kur tarp sustojusios transporto priemonės ir ištisinės horizontaliojo ženklinimo linijos, bortelio, kai jo nėra, – važiuojamosios dalies krašto mažesnis kaip 3 m atstumas, bei 150.10. punktu, kai sustoti ir stovėti draudžiama ten, kur sustojusi transporto priemonė užstotų kitiems vairuotojams šviesoforo signalus ar kelio ženklus, trukdytų įvažiuoti (išvažiuoti) į (iš) stovėjimo aikštelę (-ės), stovėjimo vietą (-os), garažą (-o), kiemą (-o), teritoriją (-os), trukdytų įlipti į kitą transporto priemonę arba kitaip kliudytų transporto priemonių ar pėsčiųjų eismui (Protokolas Nr. K-132 (11.14 E)). Gyventojai apie priimtą sprendimą buvo informuoti Eismo saugumo komisijos 2022 m. kovo 21 d. raštu Nr. SA-2748 (4.7 E) „Dėl galimai neteisėtai pastatyto draudžiamąjo ženklo“.

Nurodo, kad Eismo saugumo komisija 2022 m. birželio 9 d. posėdyje svarstė gyventojų skundus dėl kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m.) kairėje pusėje ties įvažiavimu į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus panaikinimo arba kairėje pusėje lentelės galiojimo zonos iki 37 m sumažinimo. Klausimo svarstymas buvo atidėtas kitam Eismo saugumo komisijos posėdžiui (Protokolas Nr. K-313 (11.14 E)). Gyventojai apie sprendimą buvo informuoti Eismo saugumo komisijos 2022 m. birželio 13 d. raštu Nr. SA-6225 (11.14 E) „Dėl kelio ženklo Nr. 333 panaikinimo“. Eismo saugumo komisija 2022 m. liepos mėn. 21 d. Posėdyje nutarė kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m) kairėje pusėje ties įvažiavimu į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus nepanaikinti ir galiojimo zonos nemažinti, o palikti transporto priemonėms galimybę išplatėjimo zonoje manevruojant apsisukti ir saugesniu būdu išvažiuoti į (*duomenys neskelbtini*) g. (Protokolas Nr. K-379 (11.14 E)). Gyventojai apie priimtą sprendimą buvo informuoti Eismo saugumo komisijos 2022 m. liepos 26 d. raštu Nr. SA-7731 (4.7) „Dėl kelio ženklo Nr. 333 panaikinimo“.

Pažymi, kad pareiškėjo prašymas svarstytas 2022 m. lapkričio 17 d. Eismo saugumo komisijos posėdyje. Pareiškėjas kreipėsi dėl kelio ženklo Nr. 333 (stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m) kairėje pusėje į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus panaikinimo arba galiojimo zonos į priekį sumažinimo nuo 40 m iki 37 m; nutarta kairėje pusėje sumažinti kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) galiojimo zoną pakeičiant papildomą lentelę Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 37 m) (Protokolas Nr. K-588 (11.14 E)). Pareiškėjas apie priimtą sprendimą buvo informuotas Eismo saugumo komisijos 2022 m. lapkričio 21 d. raštu Nr. SA-11443 (4.7) „Dėl kelio ženklų“.

Nurodo, kad pareiškėjo prašymas dėl kelio ženklo Nr. 332 (Sustoti draudžiama) ir apsauginių kuolelių prie elektros skydinės (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) akligatvyje, įrengimo, buvo svarstytas Eismo saugumo komisijos posėdyje 2022 m. vasario 3 d. ir nutarta šiame akligatvyje įrengti kelio ženklą Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 5 m). (Protokolas Nr. K-51 (11.14 E)). Eismo saugumo komisija 2022 m. gruodžio 15 d. vykusio posėdžio metu svarstė O. K. skundą (Protokolas Nr. K-641 (11.14 E)) ir apie priimtą Eismo saugumo komisijos sprendimą informavo 2022 m. gruodžio 19 d. raštu Nr. SA-12380 (11.14 E) „Dėl draudžiamųjų ženklų“. Iš naujo O. K. skundas buvo išnagrinėtas 2023 m. balandžio 12 d. Eismo saugumo komisijos posėdyje (Protokolas Nr. K-189 (11.14 E)), kuriame buvo priimtas Pareiškėjo ginčijamas sprendimas. O. K. ir Pareiškėjas apie priimtą ginčijamą sprendimą buvo informuoti Eismo saugumo komisijos 2023 m. balandžio 18 d. raštu Nr. SA-3535 (11.14 E) „Dėl sprendimo“.

Nurodo, kad pareiškėjas, nesutikdamas su Eismo saugumo komisijos sprendimu, 2023 m. gegužės 9 d. kreipėsi į Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrių su skundu reikalaujamas, kad Marijampolės savivaldybės administracijos eismo saugumo komisijos 2023 m. balandžio 18 d. sprendimas Nr. SA-3535 (11.14E) būtų panaikintas. Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius 2023 m. birželio 13 d. priėmė sprendimą Nr. 21RE1-107, kuriuo Pareiškėjo reikalavimą tenkino. Vykdamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos

skyriaus 2023 m. birželio 13 d. sprendimą Nr. 21 RE1-107 (AG1-85/12-2023) Eismo saugumo komisija 2023-06-29 posėdyje iš naujo svarstė Pareiškėjos 2022 m. gruodžio 8 d. skundą „Dėl draudžiamųjų ženklų“, protokolas Nr. K-333 (11.14K) ir priėmė sprendimą, kuriuo nutarta kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m ir Galiojimo zona į priekį 37 m), esančius (*duomenys neskelbtini*) ties pravažiuoju ir (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus, (*duomenys neskelbtini*), panaikinti, sudarant abiem šalims lygias teises.

Atsakovė atkreipia dėmesį, kad 2023 m. birželio 29 d. Eismo saugumo posėdyje (protokolas Nr. K-333 (11.14 K)), kuriame buvo iš naujo svarstytas O. K. 2022 m. gruodžio 8 d. skundas „Dėl draudžiamųjų ženklų“ dalyvavo tik pareiškėja, pareiškėjui apie posėdžio vietą ir laiką pranešta asmeniškai telefonu, tačiau savo teise dalyvauti ir išreikšti savo poziciją ginčijamu klausimu, nors tam ir buvo sudarytos galimybės, jis (pareiškėjas E. Č.) nepasinaudojo ir į posėdį neatvyko, todėl atsakovė daro išvadą, kad O. K. įdėjo daugiau pastangų ginčijama savo interesus, o tuo tarpu Pareiškėjas nesiekia šios situacijos spręsti taikiai ar ieškoti kompromiso.

Paaiškina, kad Eismo saugumo komisijos veiklos nuostatai, patvirtinti Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. DV-1682 „Dėl Eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“, nustato Eismo saugumo komisijos uždavinius, funkcijas, teises, jos sudarymo ir darbo organizavimo tvarką. Įgyvendindama savo uždavinius, Eismo saugumo komisija svarsto pateiktus miesto gyventojų, organizacijų, įmonių skundus, susijusius su saugaus eismo organizavimu mieste, o priimtus sprendimus pateikia Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriui. Šiuo atveju Eismo saugumo komisija kelio ženkliniu ne kartą sprendė gyventojų, gyvenančių (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*), susidariusią konfliktinę situaciją, tačiau kelio ženklais nebuvo galima išspręsti dviejų privačių namų gyventojų konflikto, todėl Eismo saugumo komisija, nurodyto bendrojo naudojimo pravažiuoju, eismo reguliavimo priemonės panaikino. Komisijos vertinimu, nurodytame pravažiuoju nustatytas nevienodas teisinis reguliavimas yra laikytinas diskriminaciniu, kadangi teikiant vienai ginčo šaliai privilegijas, pažeidžiami kitos ginčo šalies interesai.

Nurodo, kad Eismo saugumo komisija, atsižvelgdama į teismų praktiką ir nagrinėdama šį individualų ginčą sprendė tiesiogiai taikydama aukščiausiąją teisę – Konstituciją ir bendruosius teisės principus; lygiateisiškumo principas, kuriuo rėmėsi Marijampolės savivaldybės eismo saugumo komisija, užtikrina, kad teisinis reguliavimas nėra vienam asmeniui nesuteiktų pranašumo, todėl mano, jog jo priimtas administracinis sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas teisės aktais, taip kaip tai yra numatyta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatose, todėl jo naikinti pareiškėjo skunde nurodytais ar kitais motyvais nėra teisinio pagrindo.

Paaiškina, kad pareiškėjas dėl privataus konflikto išsprendimo turi teisę kreiptis į teismą LR CK nustatyta tvarka. Žalos padarymas kitiems asmenims piktnaudžiaujant teise yra pagrindas taikyti civilinę atsakomybę.

Atsiliepiame į skundą atsakovė komentuoja *VAI nuostatas bei cituoja teismų praktiką, kurioje* formuluojami individualaus administracinio akto požymiai, pvz., privalomumas, atitinkamų teisių pasekmių sukėlimas, kokių nors teisių ar pareigų nustatymas ar panaikinimas (LVAT 2011 m. balandžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-143-2703/2011); paaiškinama, kad nelaikoma individualiais administraciniais aktais įvairių dokumentų: informacinių aktų, rekomendacinių aktų, raštų, kuriais atsakoma į iškeltus klausimus ar abejones dėl institucijos darbo, įvairių aktų, kuriuose užfiksuojami kokie nors faktiniai duomenys (pvz., LVAT 2011 m. spalio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-492-763-11); viešojo administravimo subjekto surašytas dokumentas, kuriame nėra viešojo administravimo subjekto patvarkymų (įpareigojimų asmeniui), negali būti bylos nagrinėjimo dalyku, o byla, kurioje yra ginčijamas toks dokumentas, nenagrinėtina teismų (žr., LVAT 2010 m. balandžio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁸²²-172/2010; 2010 m. spalio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS¹⁴³-560/2010; 2011 m. kovo 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁶²-180/2011).

Pažymi, kad VAI nuostatos dėl viešojo administravimo subjektų priimtų sprendimų pagrindimo objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis įpareigoja viešojo administravimo subjektus motyvuoti priimamus sprendimus, t. y. pagrįsti nustatytais objektyviais duomenimis (faktais) ir konkrečiai nurodytomis atitinkamų teisės aktų normomis. Atsakovui, kaip viešojo administravimo subjektui, šiuo atveju vykdančiai administracinio reglamentavimo veiklą (viešojo administravimo subjekto veiklą, apimančią norminių administracinių aktų priėmimą įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti) taikomi bendrieji konstituciniai principai (*inter alia* atsakingo valdymo, teisinės valstybės, teisingumo, teisės viršenybės (teisėtumo), teisėtų lūkesčių apsaugos, proporcingumo), kurie, be kita ko, įtvirtinti ir VAI.

Pažymi, kad ABTĮ 91 straipsnis nurodo baigtinį sąrašą skundžiamų teisės aktų panaikinimo pagrindų. Skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: 1) neteisėtas iš esmės, tai yra savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; 2) neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas; 3) neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą“.

Nurodo, jog pareiškėjo reikalaujamo Eismo saugumo komisijos 2023 m. liepos 13 d. sprendimo Nr. SA-6461 (11.4 E) panaikinimas nepagrįstas nei teisės, nei fakto klausimu.

Trečiasis suinteresuotas asmuo O. K. nesutinka su pareiškėjo E. Č. 2023 m. liepos 31 d. skundu ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaškina, kad savo argumentus ir savo poziciją yra išdėčiusi skunde (bylos Nr. AG1-9/10-2023) bei papildyme; pareiškėjo E. Č. pridėtos nuotraukos (1, 4, 5, 7, 9, 12, 13), kuriose matyti (*duomenys neskelbtini*) gyventojų automobiliai yra 2-3 metų senumo. Tuo metu jokių kelio ženklų ribojančių stovėjimą nebuvo, kitos nuotraukos (3, 8, 11) nesuprantamos, kadangi VW markės automobilis, kurio valstybinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), galimai priklauso pačiam pareiškėjui, ar jo įmonei, ar jo svečiams ar darbuotojams. Pateiktose nuotraukose taip pat matyti ir kitų kaimynų (*duomenys neskelbtini*) neperkelta tvoros dalis, tai matyti Nacionalinės žemės tarnybos (toliau – NŽT) pateiktoje nuotraukoje ir pridėtuose vaizdo įrašuose; nuotraukose (5, 7, 9, 13) matyti, jog trečiojo suinteresuoto asmens automobiliai parkuojami tvarkingai ir jokios kliūtis nesudaro, nors yra atsikišę už kiemo ribos; iš nuotraukos (3) matyti, jog pareiškėjo VW markės automobilis pastatytas netvarkingai, jis susiaurina įvažiavimą ir kliudytų patekti į (*duomenys neskelbtini*) gyventojų kiemą. Trečiojo suinteresuoto asmens nuomone, įrengus Kelio ženklus „Stovėti draudžiama“ (Galiojimo zona į priekį 40 m dešinėje kelio pusėje ir Galiojimo zona į priekį 37 m kairėje kelio pusėje), pareiškėjas kliudytų patekti į (*duomenys neskelbtini*) kiemą; tai būtų neteisinga, nesąžininga, neproporcinga leisti tik vieniems kaimynams naudotis valstybine žeme.

Nurodė, kad abejones kelia ir pareiškėjo pateiktas sklypo planas (nuotrauka – įvažiavimo planas); nėra duomenų iš kur toks planas, kas ir kada jį parengė, ne visi matmenys teisingi. Atkreipė dėmesį, kad didžioji dalis pareiškėjo nuotraukų daryta tada, kai kiti kaimynai gyvenantys (*duomenys neskelbtini*) dar nebuvo persikėlę tvoros dalies, kuri siaurino pareiškėjo įvažiavimą, šią aplinkybę grindžia NŽT nuotrauka; (*duomenys neskelbtini*) gyventojų tvoros dalis perkelta maždaug prieš du metus; dėl to, kad minėta tvora neatitiko ribų ir siaurino įvažiavimą, (*duomenys neskelbtini*), negali būti atsakingi, todėl negali būti ribojami draudžiamaisiais ženklais.

Nurodė, kad pareiškėjas teikia neobjektyvias ir tikrovės neatitinkančias nuotraukas, kuriose užfiksuoti pavieniai, trumpalaikiai atvejai dėl elektros skydinės užstatymo (1, 9 nuotraukos). Paaškino, kad dažniausiai automobiliai statomi taip, kad netrukdytų kitiems gyventojams prie jų prieiti, šiuo metu sudėti išmanūs skaitikliai, kurių duomenų patiems deklaruoti nereikia. Tai pat visi (*duomenys neskelbtini*) gyventojai yra dirbantys, todėl dažnai automobilių nebūna kieme ir jokių kliūčių prieiti prie elektros skydinės nėra.

Nurodo, kad pareiškėjas pateikia tikrovės neatitinkančios ir melagingos informacijos, jų nepagrindžia įrodymais.

Trečiojo suinteresuoto asmens nuomone, Skundžiamas sprendimas panaikinti kelio ženklus yra teisingas, kadangi visi pareiškėjo nurodyti argumentai bei įrodymai yra abejotini, neobjektyvūs, nesąžiningi, melagingi, neproporcingi ir neatspindintys realios situacijos; akligatvis yra valstybinės reikšmės ir juo naudotis turi teisę visi Lietuvos Respublikos piliečiai vienodomis sąlygomis.

Nurodo, kad NŽT schema, sklypo planas patvirtina, kad įvažiavimo sąlygos į (*duomenys neskelbtini*) ir į (*duomenys neskelbtini*) yra labai panašios, todėl pareiškėjo skundas nesuprantamas, nepagrįstas, nesąžiningas, neteisingas, pažeidžiantis sąžiningumo ir protingumo principus. Pateiktoje vaizdo medžiagoje matyti, jog (*duomenys neskelbtini*) gyventojų automobiliui išlindus net ir 2,4 m, lieka 3,1 m pravažiavimo plotis. Jeigu pareiškėjas nesugeba per tokį plotį tinkamai įvažiuoti, tai yra ne Marijampolės savivaldybės ir ne (*duomenys neskelbtini*) gyventojų problema, o tik pačio pareiškėjo vairavimo įgūdžių stoka.

Pažymi, kad pareiškėjo teikiamos nuotraukos pažeidžia (*duomenys neskelbtini*) gyventojų teisę į privatumą. Trečiojo suinteresuoto asmens nuomone, daugelis pareiškėjo įrodymų nėra susiję su kelio ženklais ar eismo reguliavimu, todėl jie neturėtų būti vertinami. (b. l. 53 – 57).

Tretysis suinteresuotas asmuo pateikė Komisijai schemas ir fotonuotraukas, kuriomis grindžia nesutikimą su pareiškėjo E. Č. skundu.

Komisijos nario pranešėjo byloje rezoliucija prie šios bylos prijungtos susijusių administracinių bylų Nr. AG1-9/10-2023 ir Nr. AG1-85/12-2023 medžiaga (Lietuvos administracinių ginčų Kauno skyriaus įsiteisėję 2023 m. kovo 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. 21RE1-40 (AG1-9/10-2023) ir 2023 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. 21RE1-107(AG1-85/12-2023)).

Komisijos posėdyje pareiškėjas E. Č. papildomai nurodė bei paaiškino, kad: pareiškėją ankstesnis atsakovo priimtas sprendimas - Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2022-11-21 sprendimas Nr. SA-11443 (4.7), kuriuo buvo nuspręsta „kairėje pusėje sumažinti kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) galiojimo zoną pakeičiant papildomą lentelę Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 37 m.)“. O kelio ženklo „Stovėti draudžiama“ galiojimo zona kairėje pusėje sumažinta nuo 40 m. iki 37 m. - visiškai tenkino pareiškėją E. Č.; akcentavo, kad Eismo saugumo komisijai skundžiamu sprendimu panaikinus abu kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m. ir galiojimo zona į priekį 37 m.), vėl vyksta konfliktai ir ginčai dėl automobilių parkavimo, be to, su kaimynais susitarti dėl eismo tvarkos ir saugumo geruoju ir taikiai nepavyksta, t.y. situacija vėl sugrįžo į ankstesnių konfliktų būklę; nurodė, kad tik 2023 m. birželio 28 d. jam paskambino atsakovo atstovas ir žodžiu informavo, kad rytoj vyks Eismo saugumo komisijos posėdis ir jis (E. Č.) nurodė, kad yra Lenkijoje darbo reikalais ir sugrįžti bei dalyvauti 2023 m. birželio 29 d. Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisijos posėdyje nesuspės.

Skundas tenkintinas.

Byloje ginčas kilo dėl *Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2023 m. liepos 13 d. sprendimo Nr. SA-6461 (11.4E) teisėtumo ir pagrįstumo (b. l. 21, 22).*

Dėl byloje nustatytų aplinkybių

Bylos duomenimis nustatyta, kad Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2022-01-11 posėdyje (protokolas Nr. K-14 (11.14 E) svarstytas pareiškėjo E. Č. prašymas riboti eismą pravažiavime į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*), sklypus. Nutarta pravažiavime į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus, prie elektros įvado skydines 0,5 metro atstumu, Marijampolės savivaldybės lėšomis įrengti du apsauginius stulpelius su

šviesą atspindinčiais elementais (I t., b. l. 101, prijungtos AG1-85/12-2023 b. l. 90). Pareiškėjas informuotas 2022-01-13 raštu Nr. SA-477 (11.14 E) (I t., b. l. 110, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 99, 100).

Eismo saugumo komisijos 2022-02-03 posėdyje (protokolas Nr. K-51 (11.14 E) svarstytas pareiškėjo prašymas įrengti kelio ženklą Nr. 332 (Sustoti draudžiama) ir prie elektros skydinės apsauginius kuolelius (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) akligatvyje. Nutarta (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) akligatvyje įrengti kelio ženklą Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zonai priekį 5 m.) (I t., b. l. 106, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 95).

Eismo saugumo komisijos 2022-03-10 posėdyje (protokolas Nr. K-132 (11.14 E) svarstytas kolektyvinis gyventojų (V. K., O. K., G. K., V. B.) iš (*duomenys neskelbtini*) skundas dėl įrengto kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zonai priekį 5 m). Nutarta perkelti kelio ženklą Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zonai priekį 5 m), esantį (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) akligatvyje, į šio akligatvio pradžią (prie (*duomenys neskelbtini*) gatvės) pakeičiant papildomos lentelės galiojimo zoną į priekį 40 m. vadovaujantis kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių 24 p., taip pat vadovaujantis Kelių eismo taisyklių 150.7 p. (I t., b. l. 102, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 91). Gyventojai apie šį sprendimą buvo informuoti 2022-03-21 raštu Nr. SA-2748 (4.7 E) (I t., b. l. 112, 113, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 101, 102).

Eismo saugumo komisijos 2022-06-09 posėdyje (protokolas Nr. K-313 (11.14 E) svarstytas pareiškėjo ir D. Š. skundai dėl kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40m.) kairėje pusėje ties įvažiavimu į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus panaikinimo arba kairėje pusėje lentelės galiojimo zonos iki 37 m. sumažinimo. Nutarta klausimo svarstymą atidėti kitam Eismo saugumo komisijos posėdžiui (I t., b. l. 92). Gyventojai apie šį sprendimą buvo informuoti 2022-06-13 raštu Nr. SA-6225 (4.7 E) (I t., b. l. 103, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 103, 104).

Eismo saugumo komisijos 2022-07-21 posėdyje (protokolas Nr. K-379 (11.14 E) svarstytas pareiškėjo ir D. Š. skundai dėl kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m.) kairėje pusėje ties įvažiavimu į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus panaikinimo arba kairėje pusėje lentelės galiojimo zonos iki 37 m. sumažinimo. Nutarta kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40m.) kairėje pusėje ties įvažiavimu į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus nenaikinti ir galiojimo zonos nemažinti, palikti transporto priemonėms galimybę išplatėjimo zonoje manevruojant apsisukti ir saugesniu būdu išvažiuoti į (*duomenys neskelbtini*) g. (I t., b. l. 104, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 93). Gyventojai apie šį sprendimą buvo informuoti 2022-07-26 raštu Nr. SA-7731 (4.7 E) (I t., b. l. 116, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 105, 106).

Eismo saugumo komisijos 2022-11-17 posėdyje (protokolas Nr. K-588 (11.14 E) svarstytas pareiškėjo prašymas klausimą dėl kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildoma lentele Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m.) kairėje pusėje ties įvažiavimu į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*), sklypus panaikinimo arba galiojimo zonos į priekį sumažinimo nuo 40 m iki 37 m. Nutarta kairėje pusėje sumažinti kelio ženklo Nr. 333 (Stovėti draudžiama) galiojimo zoną pakeičiant papildomą lentelę Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 37 m) (I t., b. l. 105, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 94). Apie šį sprendimą pareiškėjas informuotas 2022-11-21 raštu Nr. SA-11443 (11.14 E) (I t., b. l. 118, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 5, 6, 107, 108).

O. K. 2022-12-08 kreipėsi į Administraciją su skundu „Dėl draudžiamųjų ženklų“ (registracijos Nr. Sk-176), kuriame nurodė, kad dėl stovinčių kelio ženklų, iš kurių vienas leidžia išsikišti į valstybinę žemę vienam šeimos ūkiui, gyvenančiam (*duomenys neskelbtini*), o kitas draudžia išsikišti į valstybinę žemę dvejiems šeimos ūkiams, gyvenantiems (*duomenys neskelbtini*), todėl yra didelė nelygybė ir diskriminacija bei pažeistos jų, kaip gyventojų, teisės. Pastatyti kelio

ženklai gilina konfliktus tarp kaimynų, išskiriant tik vieną pusę. Prašė atsižvelgti į esamą situaciją ir sudaryti lygias sąlygas tiek į (*duomenys neskelbtini*), tiek į (*duomenys neskelbtini*) namų kiemus įvažiuoti su galimu minimaliu išsikišimu už sklypo ribos arba sustoti vienodai (prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 85).

Eismo saugumo komisijos 2022-12-15 posėdyje (protokolas Nr. K-641 (11.14 E) svarstytas minėtas O. K. skundas. Nutarta vadovaudamasi Kelių eismo taisyklių, 150.10 punktu, šio skundo netenkinti (I t., b. l. 96). Apie šį sprendimą O. K. informuota 2022-12-19 raštu Nr. SA-12380 (11.14 E) (I t., b. l. 107, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 109, 110).

Eismo saugumo komisijos 2022-12-15 protokolinis sprendimas Nr. K-641 (11.14E) O. K. buvo apskūstas ir Komisijos 2023-03-10 sprendimu Nr. 21RE1-40 (AG1-9/10-2023) panaikintas, įpareigojant Administracijos Eismo saugumo komisiją pareiškėjos O. K. 2022-12-08 skundą „Dėl draudžiamųjų ženklų“ išnagrinėti iš naujo ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą (prijungtos bylos Nr. AG1-09/10-2023 b. l. 105 – 112).

Eismo saugumo komisijos 2023-04-12 posėdyje (protokolas Nr. K-189 (11.14 E) svarstytas Komisijos 2023-03-10 sprendimas Nr. 21RE1-40 (AG1-9/10-2023) išnagrinėti iš naujo O. K. 2022-12-08 skundą Nr. Sk-176 ir priimti teisės aktų reikalavimais atitinkantį sprendimą. Nutarta kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m. ir galiojimo zona į priekį 37 m.), esančius (*duomenys neskelbtini*) g. ties pravažiuoju ir (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus, dėl gyventojų tarpusavio nesutarimų ir konfliktų parkuojant transporto priemones bendrojo naudojimo pravažiavime panaikinti, nes techninėmis eismo reguliavimo priemonėmis (kelio ženklais) nėra galimybės išspręsti dviejų privačių namų gyventojų konflikto. Nurodyta, kad iki 2022 m. sausio mėn. Marijampolės savivaldybės administracija nusiskundimų dėl eismo organizavimo bendrame pravažiavime į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus nebuvo gavusi. Tačiau dėl tarpusavyje kilusių gyventojų nesutarimų, parkuojant automobilius pravažiavime, nuo 2022 m. sausio mėn. 4 d. iki 2022 m. pabaigos, (*duomenys neskelbtini*) sklypo gyventojai kreipėsi 5 kartus (2022-01-04 rašto Nr. GA-113, 2022-01-27 rašto Nr. Sk-13, 2022-04-27 rašto Nr. F-3183, 2022-05-17 rašto Nr. Sk-71, 2022-10-17 rašto Nr. Sk-159), o (*duomenys neskelbtini*) sklypo gyventojai 6 kartus (2022-01-17 rašto Nr. Sk-6, 2022-01-18 rašto Nr. Sk-7, 2022-03-08 rašto Nr. Sk-37, 2022-03-08 rašto Nr. JF-1724, 2022-03-22 rašto Nr. GA-4011, 2022-12-08 rašto Nr. Sk-176). 2022m. Eismo saugumo komisija (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) gyventojų skundus ir prašymus svarstė septyniuose posėdžiuose (2022-01-11 protokolas Nr. K-14, 2022-02-03 protokolas Nr. K-51, 2022-03-10 protokolas Nr. K-132, 2022-06-09 protokolas Nr. K-313, 2022-07-21 protokolas Nr. K-379, 2022-11-17 protokolas Nr. K-588, 2022-12-15 protokolas Nr. K-641). Nurodyta, kad eismas šiame pravažiavime turi vykti vadovaujantis Kelių eismo taisyklių reikalavimais, dalyvių elgesys turi būti grindžiamas savitarpio pagarbos, atsargos ir sutarimu. Eismo dalyviai privalo laikytis visų būtinų atsargumo priemonių, nekelti pavojaus kitų eismo dalyvių, kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai, nesudaryti kliūčių jų eismui (I t., b. l. 108, 109, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. b. l. 97, 98).

Eismo saugumo komisijos 2023-04-18 rašte Nr. SA-3535 (11.14 E) buvo nurodyta, kad vykdant Komisijos 2023-03-10 sprendimą Nr. 21RE1-40 (AG1-9/10-2023) išnagrinėti iš naujo O. K. 2022-12-08 skundą Nr. Sk-176 ir priimti teisės aktų reikalavimais atitinkantį sprendimą, Eismo saugumo komisija svarstė 2023-04-12 posėdyje, protokolas Nr. K-189 (11.14 E) ir priėmė sprendimą. Nutarta kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis Nr.806 (Galiojimo zona į priekį 40 m. ir galiojimo zona į priekį 37 m.), esančius (*duomenys neskelbtini*) g. ties pravažiuoju į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus, dėl gyventojų tarpusavio nesutarimų ir konfliktų parkuojant transporto priemones bendrojo naudojimo pravažiavime panaikinti, nes techninėmis eismo reguliavimo priemonėmis (kelio ženklais) nėra galimybės išspręsti dviejų privačių namų gyventojų konflikto. Paaiškinta, kad iki 2022 m. sausio mėn. Marijampolės savivaldybės administracija nusiskundimų dėl eismo organizavimo bendrame pravažiavime į

(*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus nebuvo gavusi. Tačiau dėl tarpusavyje kilusių gyventojų nesutarimų, parkuojant automobilius pravažiuojant, nuo 2022 m. sausio mėn. 4 d. iki 2022 m. pabaigos, (*duomenys neskelbtini*) sklypo gyventojai kreipėsi 5 kartus (2022-01-04 rašto Nr. GA-113, 2022-01-27 rašto Nr. Sk-13, 2022-04-27 rašto Nr. F-3183, 2022-05-17 rašto Nr. Sk-71, 2022-10-17 rašto Nr. Sk-159), o (*duomenys neskelbtini*) sklypo gyventojai 6 kartus (2022-01-17 rašto Nr. Sk-6, 2022-01-18 rašto Nr. Sk-7, 2022-03-08 rašto Nr. Sk-37, 2022-03-08 rašto Nr. JF-1724, 2022-03-22 rašto Nr. GA-4011, 2022-12-08 rašto Nr. Sk-176). 2022m. Eismo saugumo komisija (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) gyventojų skundus ir prašymus svarstė septyniuose posėdžiuose (2022-01-11 protokolas Nr. K-14, 2022-02-03 protokolas Nr. K-51, 2022-03-10 protokolas Nr. K-132, 2022-06-09 protokolas Nr. K-313, 2022-07-21 protokolas Nr. K-379, 2022-11-17 protokolas Nr. K-588, 2022-12-15 protokolas Nr. K-641). Nurodyta, kad eismas šiame pravažiuojant turi vykti vadovaujantis Kelių eismo taisyklių reikalavimais, dalyvių elgesys turi būti grindžiamas savitarpio pagarbos, atsargos ir sutarimu. Eismo dalyviai privalo laikytis visų būtinų atsargumo priemonių, nekelti pavojaus kitų eismo dalyvių, kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai, nesudaryti kliūčių jų eismui (I t., b. l. 122, 123, prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 7-9, 111-113).

Pareiškėjas E. Č., nesutikdamas su Eismo saugumo komisijos sprendimu, 2023 m. gegužės 9 d. kreipėsi į Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrių su skundu dėl Marijampolės savivaldybės eismo saugumo komisijos 2023 m. balandžio 18 d. sprendimo Nr. SA-3535 (11.14E) panaikinimo. Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius 2023 m. birželio 13 d. sprendimu Nr. 21RE1-107 (AG1-85/12-2023) pareiškėjo E. Č. skundą tenkino.

Vykdamas minėtą Komisijos sprendimą, Eismo saugumo komisija 2023-06-29 posėdyje iš naujo svarstė Pareiškėjos 2022 m. gruodžio 8 d. skundą „Dėl draudžiamųjų ženklų“, protokolas Nr. K-333 (11.14K) ir priėmė Ginčijamą sprendimą, kuriuo nutarta kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m ir Galiojimo zona į priekį 37 m), esančius (*duomenys neskelbtini*) g. ties pravažiuojant į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus, panaikinti. Protokolo nutarimo dalyje nurodė ir Sprendimą motyvavo tuo, kad kelio ženklinimu ne kartą sprendė gyventojų, susijusių su pravažiuojant į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*), susidariusią konfliktinę situaciją, tačiau techninėmis eismo reguliavimo priemonėmis (kelio ženklais) nėra galimybės išspręsti dviejų privačių namų gyventojų konflikto; Komisijos vertinimu, pravažiuojant nustatytas nevienodas reguliavimas laikytinas diskriminaciniu, nes teigiamos privilegijos vienai ginčo šaliai, o kitos ginčo šalies teisės pažeidžiamos; panaikinant ginčo kelio ženklus bus sudaromos abiems šalims lygios teisės naudotis gatve, išaiškino, kad siekdami išspręsti privatų konfliktą dėl tarpusavyje nesutarimų parkuojant transporto priemones bendrojo naudojimo pravažiuojant žalos padarymo atveju turi teisimą LR CK nustatyta tvarka. įrodinėja aplinkybes, susijusias su siaurame pravažiuojant statomais automobiliais, sudėtingumu naudotis elektros skydine (prijungtos bylos Nr. AG1-85/12-2023 b. l. 11-24).

Dėl reikalavimo panaikinti skundžiamą administracinį aktą

Byloje ginčas kilęs dėl atsakovės Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2023 m. liepos 13 d. sprendimo Nr. SA-6461 (11.4E) teisėtumo bei pagrįstumo. Pažymėtina, kad atsakovė minėtą sprendimą priėmė pakartotinai išnagrinėjusi O. K. 2022 m. gruodžio 8 d. skundą „Dėl draudžiamųjų ženklų“, nes ankstesni Saugumo komisijos sprendimai, priimti dėl minėto skundo, buvo Komisijos panaikinti kaip nemotyvuoti (Lietuvos administracinių ginčų Kauno skyriaus 2023 m. kovo 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. 21RE1-40 (AG1-9-10/2023) ir 2023 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. 21RE1-107(AG1-85/12-2023)).

Komisija pažymi, kad Skundžiamu sprendimu Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisija nutarė panaikinti kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis

Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 37 m) ties įvažiavimu į sklypus, esančius (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*). Pareiškėjas E. Č. savo nesutikimą su ginčijamu sprendimu iš esmės grindžia tuo, kad jis yra visiškai nepagrįstas ir nemotyvuotas. Pareiškėjo nuomone, Skundžiamo sprendimo motyvai yra abstraktūs, jame tiesiog cituojamos visuotinai žinomos, universalios, bendro pobūdžio teisės aktų nuostatos, Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriaus 2023-06-13 sprendime Nr. 21RE1-107 (AG1-85/12-2023) nurodyta, kad Saugaus eismo komisija nemotyvavo jau ankstesnio sprendimo, tačiau tai neįvertinta. Be to, nurodo, kad sukuriamos netinkamos eismo sąlygos įvažiuojant į sklypus, esančius (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*).

Bylos duomenimis nustatyta, kad (*duomenys neskelbtini*), Marijampolės savivaldybės tarybos 2022-12-22 sprendimu Nr. 1-332 “Dėl Marijampolės savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo patvirtinimo“ yra įtraukta į Marijampolės savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašą (II t, b.l. 1-100), todėl atsakovė turi įgaliojimus priimti sprendimus dėl (*duomenys neskelbtini*) g., saugaus eismo organizavimo priemonių taikymo.

Sprendžiant šalių argumentų pagrįstumo klausimą pirmiausia pažymėtina, kad atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, kuris savo veikloje privalo, be kita ko, vadovautis ir bendraisiais viešosios teisės principais. Tai reiškia, jog atsakovė privalo laikytis ir Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintų viešojo administravimo principų, *inter alia* įstatymo viršenybės bei objektyvumo principų. VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Įstatymo 3 straipsnio 8 punkte įtvirtintas objektyvumo principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai. Paminėtos VAĮ nuostatos nustato, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, aiškindamas ankstesnės redakcijos VAĮ 8 straipsnį, reglamentuojantį individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, yra pažymėjęs, jog VAĮ 8 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas.

Taigi, viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą (žr., pvz., LVAT sprendimas administracinėje byloje Nr. A-556-1395/2008). Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teismą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2008-11-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-1898/2008, 2008-12-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-2036/2008). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, jog viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2010-08-24 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-450/2010; 2010-11-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010).

Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju Skundžiamas sprendimas neatitinka esminių VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punkto reikalavimų, nes yra nemotyvuotas, nepagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis.

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 straipsnyje *eismo organizavimas* apibrėžiamas kaip teisinių ir techninių eismo reguliavimo priemonių ir tvarkomųjų veiksmų visuma (2 str. 16 p.); *eismo saugumas* – kaip visuma kelių eismo ypatybių, rodančių, kiek eismo dalyviai yra apsaugoti nuo eismo įvykių ir jų padarinių (2 str. 17 p.); *eismo saugumo užtikrinimas* – veikla, kuria siekiama užkirsti kelią eismo įvykiams, sušvelninti jų padarinius (2 str. 18 p.); *eismo tvarka* – transporto priemonių, pėsčiųjų, kitų eismo dalyvių judėjimo, sustojimo, stovėjimo keliuose tvarka, nustatyta šiame ir kituose įstatymuose bei teisės aktuose (2 str. 19 p.).

Šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalis numato, kad savivaldybės <...> užtikrina vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse saugias eismo sąlygas, įgyvendindamos juose eismo saugumo priemones (Savivaldybės ar kiti juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys – kelių savininkai ar valdytojai, atlikdami priskirtąsias funkcijas, užtikrina vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse saugias eismo sąlygas, įgyvendindami juose eismo saugumo priemones).

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 str. 7 dalyje įtvirtintos pareigos kelio savininkui (valdytojui), t. y. užtikrinti, kad kelias būtų tinkamas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui bei atitiktų teisės aktų reikalavimus (1 p.), organizuoti eismą ir užtikrinti kelio, jo inžinerinių statinių ir techninių eismo organizavimo priemonių priežiūrą taip, kad ji atitiktų kelių priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus (2 p.); užtikrinti, kad nedelsiant būtų panaikintos kliūtys, trukdančios eismui ir keliančios pavojų, o jei to padaryti neįmanoma, užtikrinti, kad pavojingose vietose būtų įrengtos atitinkamos techninės eismo organizavimo priemonės tol, kol šios kliūtys bus panaikintos (3 p.); tobulinti eismo organizavimą, atsižvelgiant į eismo įvykių kelyje priežastis ir aplinkybes (4 p.); atlyginti žalą asmenims, atsiradusią dėl teisės aktų nustatyta tvarka neatliktų kelio savininko pareigų (5 p.) ir kt.

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje imperatyviai nustatyta, kad užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, be kita ko, iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinį organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus. Savivaldybės pagrįstu prašymu valstybinio administravimo subjektai turi deleguoti atstovus į savivaldybės saugaus eismo komisiją (2 p.); sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose (3 p.), organizuoja vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą, transporto infrastruktūros objektų projektavimą, statybą, gatvių tiesimą, taisymą ir rekonstravimą, kelių saugumo audito, juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo atlikimą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, medicinos pagalbos teikimą eismo įvykiuose nukentėjusiems asmenims, gali organizuoti savivaldybei priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių poveikio kelių saugumui vertinimą, reguliarių kelio saugumo patikrinimą, kelių darbo vietų aptvėrimo saugumo patikrinimą ir viso kelių tinklo saugumo vertinimą (4 p.); atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugumo užtikrinimu savivaldybės teritorijoje (6 p.).

Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punkte nustatyta, kad savivaldybių savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos)) funkcijoms priskiriama savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas.

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 straipsnio 27 punkte nurodyta, kad *kelio ženklas*, tai Kelių eismo taisyklėse (toliau – KET) nurodytas ženklas, kuriuo nustatoma eismo tvarka, išpėjami eismo dalyviai arba jiems suteikiama informacija.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3-83 patvirtintų Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių (toliau – ir Taisyklės) 7 punkte nustatyta, kad organizuodamas eismą kelių (gatvių) ruožuose, sankryžose, įrengdamas kelio ženklus

ir vertikalų ženklinimą kelio savininkas ir (ar) valdytojas privalo: užtikrinti, kad būtų laikomasi kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo naudojimo proporcingumo, vengti eismo organizavimo priemonių pertekliaus; eismo organizavimo priemonės turi būti naudojamos pagal paskirtį, kad nedidėtų miesto vizualinė tarša, kuri atitrauktų transporto priemonių vairuotojų dėmesį nuo eismo situacijos stebėjimo ir transporto priemonės valdymo, kas nepriimtina saugaus eismo požiūriu (7.1.p.); naudoti tokias technines eismo organizavimo priemones, kad eismo organizavimas būtų tinkamas, aiškus, vienodai suprantamas visiems eismo dalyviams ir neklaidintų jų (7.2.p.); įvertinti toje eismo situacijoje taikytinas Kelių eismo taisyklių nuostatas, kelio ženklų reikalavimus, galiojimo zoną ir kt. (7.3. p.).

Nurodytos teisės aktų nuostatos reiškia, kad už saugaus eismo organizavimą vietinės reikšmės keliuose atsako *savivaldybė*, tačiau šios funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais ir tai nereiškia, kad savivaldybės šioje srityje yra visiškai savarankiškos, savivaldybės savo funkcijas gali įgyvendinti tik ta apimtimi, kuri yra apibrėžta teisės aktais.

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje įtvirtinta, kad eismo *saugumą užtikrina savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius*. Užtikrindami eismo saugumą, be kita ko, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinų organizacijų atstovų sudaro *savivaldybės eismo saugumo komisiją*, tvirtina jos nuostatus.

Nors atsakovė atsiliepime į skundą nurodo, kad Skundžiamą sprendimą priėmė Eismo saugumo komisija, kurios sudėtis ir veiklos nuostatai, patvirtinti Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. DV-1682 „Dėl Eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“, tačiau Komisija remiasi atsakovės papildomai pateiktais duomenimis (I t., b. l. 131 – 138). Ginčijamą sprendimą priėmė Marijampolės savivaldybės mero 2023-05-22 potvarkiu Nr. MV-127 (3.30 E) „Dėl Marijampolės savivaldybės eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ sudaryta Eismo saugumo komisija. Komisijos tikslus, uždavinius ir funkcijas nustato minėtu mero potvarkiu patvirtinti Marijampolės savivaldybės eismo saugumo komisijos nuostatai (toliau – Nuostatai), kurių 6 punkte įtvirtintos funkcijos: dalyvauja rengiant Savivaldybės saugaus eismo programą, teikiant pasiūlymus ir komentarus dėl teisės aktų projektų, teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus, susijusius su eismo saugumo politikos įgyvendinimu (6.1. p.); analizuoja eismo saugumo situaciją, įstatymų ir norminių teisės aktų, reglamentuojančių eismo saugumą, nuostatų įgyvendinimą, teikia pasiūlymus Valstybinei eismo saugumo komisijai ir kitoms už eismo saugumą atsakingoms institucijoms (6.2. p.); bendradarbiauja su Valstybine eismo saugumo komisija ir kitų miestų eismo saugumo komisijomis, valstybės ir savivaldybių institucijomis (6.3. p.); teikia siūlymus dėl eismo saugumo švietėjiškos veiklos priemonių (6.4. p.); sprendžia kitus su eismo saugumu susijusius klausimus (6.6. p.).

Kaip matyti iš Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2023 m. liepos 13 d. sprendimo Nr. SA-6461 (11.4E) turinio, buvo svarstomas klausimas dėl draudžiamųjų kelio ženklų panaikinimo. Eismo saugumo komisija 2023-06-29 posėdyje iš naujo apsvarsčiusi Pareiškėjos 2022 m. gruodžio 8 d. skundą „Dėl draudžiamųjų ženklų“ (protokolas Nr. K-333 (11.14K)) priėmė sprendimą - kelio ženklus Nr. 333 (Stovėti draudžiama) su papildomomis lentelėmis Nr. 806 (Galiojimo zona į priekį 40 m ir Galiojimo zona į priekį 37 m), esančius (*duomenys neskelbtini*) g. ties pravažiuoju į (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) sklypus, panaikinti, sudarant abiemis šalims lygias teises.

Iš skundžiamo sprendimo turinio matyti, kad sprendimas yra visiškai nemotyvuotas ir nepagrįstas faktinių duomenų ir teisinių normų visetu, o nurodyti motyvai yra nesusiję su skundo esme.

Komisija pažymi, kad atsakovė atsiliepime į skundą iš esmės pripažino, kad Skundžiamu sprendimu buvo siekiama išspręsti konfliktinę situaciją tarp gyventojų. Tiek Skundžiamojo

sprendimo motyvuojamoje, tiek rezoliucinėje (nutarimo) dalyse Eismo saugumo komisija akcentuoja gyventojų konfliktinę situaciją. Komisija kritiškai vertina tokius motyvus ir sprendžia, kad jie ne tik nesusiję su ginčo esme, bet ir tai, kad Komisija viršijo savo įgaliojimus, nustatytus Nuostatuose. Kaip jau pažymėta, Eismo saugumo komisijos kompetencija yra aiškiai apibrėžta Marijampolės savivaldybės mero 2023-05-22 potvarkiu Nr. MV-127 (3.30 E) „Dėl Marijampolės savivaldybės eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintuose Nuostatuose ir juose Eismo saugumo komisijai suteikti įgaliojimai išimtinai - užtikrinant Marijampolės savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) eismo saugumo organizavimą bei koordinavimą ir Eismo saugumo komisijai nėra suteikta kompetencija spręsti tarp gyventojų kylančius konfliktus.

Įvertinant jau aptartą teisinį reglamentavimą, pabrėžtina, kad kelio ženklai nėra ir negali būti skirti nesusijusiems su saugaus eismo organizavimu visuomeniniams santykiams reguliuoti, juo labiau - konfliktams tarp gyventojų spręsti. *Kelio ženklas*, tai Kelių eismo taisyklėse nurodytas ženklas, kuriuo nustatoma eismo tvarka, įspėjami eismo dalyviai arba jiems suteikiama informacija (Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 str. 27 p.). Taigi, kelio ženklo paskirtis išimtinai susijusi saugaus eismo reguliavimu.

Todėl visi Skundžiamame sprendime nurodyti motyvai, nesusiję su saugaus eismo organizavimu, laikytini netinkamais sprendžiant O. K. skundą ir priimant Skundžiamą sprendimą.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Eismo saugumo komisija gyventojų konfliktui spręsti taikė būtent draudžiamųjų kelio ženklų grupei priskirtinus ženklus, todėl Ginčijamame sprendime turėtų būti aiškūs motyvai būtent dėl šių ženklų įrengimo/panaikinimo reikalingumo.

Pagal Taisyklės, kelio ženklas Nr. 333 „Stovėti draudžiama“ yra priskiriamas draudžiamųjų kelio ženklų grupei. Ženklas Nr. 333 „Stovėti draudžiama“ naudojamas tame kelio ruože, kuriame stovinčios transporto priemonės kliudo eismui ar kelia grėsmę eismo saugumui, tačiau galima leisti transporto priemonėms sustoti keleiviams įlipti (išlipti) arba kroviniams pakrauti (iškrauti). Ženklas įrengiamas toje kelio pusėje, kurioje reikia uždrausti stovėjimą. Ženkla rekomenduojama naudoti kartu su horizontaliojo ženklinimo geltona brūkšnine linija 1.9 (Taisyklių 130 p.). Šio ženklo neleidžiama naudoti su lentele Nr. 807 ar Nr. 808, jeigu prieš tai nėra įrengtas ženklas Nr. 333, nurodantis zonos, kurioje draudžiama stovėti, pradžia (130.1.p.), ir nereikia įrengti tose vietose, kuriose stovėti draudžia Kelių eismo taisyklės (130.2.p.).

Taisyklių 100 punkte nustatyta, kad draudžiamieji ženklai naudojami eismui uždrausti ir apriboti arba tiems draudimams (apribojimams) panaikinti. Draudžiamieji ženklai gali būti naudojami tik tada, kai jie yra būtini saugiam eismui organizuoti arba aplinkai apsaugoti. Neturi būti naudojami ženklai, kurie nepagrįstai draustų ar apribotų eismą.

Apibendrinant Komisija sprendžia, kad Skundžiamo sprendimo motyvai neparemti jokiais objektyviais duomenimis, reikšmingais nustatant poreikį įrengti ar panaikinti kelio ženklą, pvz., potencialaus avaringumo nustatymas, objektyvūs matavimai. Tuo pačiu pažymi, kad šie motyvavimo ydingumo aspektai jau buvo nurodyti Komisijos priimtuose sprendimuose (Lietuvos administracinių ginčų Kauno skyriaus 2023 m. kovo 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. 21RE1-40 (AG1-9/10-2023) ir 2023 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. 21RE1-107(AG1-85/12-2023)), tačiau atsakovės iš naujo nagrinėjant trečiojo suinteresuoto asmens skundą nėra įvertinti.

Be to, pateikiant Skundžiamą sprendimą pareiškėjui nenurodytos konkrečios teisės aktų nuostatos, kuriomis atsakovė vadovavosi priimdama sprendimą dėl kelio ženklų panaikinimo tikslingumo. Darytina išvada, kad taip pažeidžiama pareiškėjo teisė žinoti ir suprasti, kuo yra grindžiamas Skundžiamas sprendimas. Atsakovė tik apsiribojo deklaratyviais ir pakankamai abstrakčiais bei kritiškai vertintiniais argumentais, jog techninėmis eismo reguliavimo priemonėmis (kelio ženklais) nėra galimybės išspręsti dviejų privačių namų gyventojų konflikto, ir jog panaikinus ginčo kelio ženklus bus išvengta gyventojų diskriminavimo.

Atsakovė nepateikė jokių duomenų ir apie tai, kad šiuo atveju būtų buvęs atliktas išsamus tyrimas ir analizė dėl poreikio ir galimybių ginčo teritorijoje reguliuoti eismą kelio ženklų pagalba.

Atsakovės argumentai, kad panaikinus ginčo kelio ženklus nebus diskriminuojami (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) gyventojai, Komisijos vertinimu, yra atmestini, jau vien todėl, kad vietinės reikšmės kelias (gatvė) nėra skirtas tik dviejų namų gyventojų eismui užtikrinti, o juo gali naudotis (tame tarpe ir statyti automobilius, kai nėra draudžiančių statyti automobilius ženklų) gali visi kelių eismo dalyviai, t. y. ne tik pareiškėjas, trečiasis suinteresuotas asmuo ir / ar kiti (*duomenys neskelbtini*), gyventojai.

Atsakovė nemotyvuoja, kodėl ir kaip ginčo kelio ženklų panaikinimu siekiama sukurti tariamas lygias teises tik minėtų namų gyventojams. Atsakovė nepagrindžia, kokiū būdu kelio ženklai gali būti priemonėmis siekiant lygybės tarp gyventojų ar sprendžiant jų tarpusavio konfliktus.

Komisija sprendžia, kad atsakovė nepagrįstai neįvertino, kad kelio ženklais turi būti siekiama tinkamai organizuoti eismą keliais, jog būtų užtikrintas eismo saugumas, t. y. vykdyti veiklą, kuria siekiama užkirsti kelią eismo įvykiams, sušvelninti jų padarinius, o ne spęsti gyventojų konfliktus.

Skundžiamame sprendime, be kita ko, nurodoma, kad privaloma laikytis Kelių eismo taisyklių, o patyrus žalą, ją galima būtų prisiteisti iš žalą padariusio asmens ginant teisme savo turtinius interesus. Komisija pažymi, kad pagal Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 str. 7 d. 5 p., kelio savininkas (valdytojai) privalo atlyginti žalą asmenims, atsiradusią dėl teisės aktų nustatyta tvarka neatliktų kelio savininko pareigų). Minėto staipsnio 7 d. įtvirtinta, kad kelio savininkas (valdytojas) privalo užtikrinti, kad kelias būtų tinkamas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui bei atitiktų teisės aktų reikalavimus; organizuoti eismą ir užtikrinti kelio, jo inžinerinių statinių ir techninių eismo organizavimo priemonių priežiūrą taip, kad ji atitiktų kelių priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus; užtikrinti, kad nedelsiant būtų panaikintos kliūtys, trukdančios eismui ir keliančios pavojų, o jei to padaryti neįmanoma, užtikrinti, kad pavojingose vietose būtų įrengtos atitinkamos techninės eismo organizavimo priemonės tol, kol šios kliūtys bus panaikintos, tobulinti eismo organizavimą, atsižvelgiant į eismo įvykių kelyje priežastis ir aplinkybes ir kt. Tai, kad Eismo saugumo komisija ne vieną kartą sprendė dėl eismo reguliavimo kelio ženklais (*duomenys neskelbtini*), rodo, kad Savivaldybei yra žinomos aplinkybės, susijusios su apsunkintu eismu šioje gatvėje.

Taigi, Komisija vertina, kad Skundžiamas sprendimas priimtas iš esmės be objektyvaus faktinių aplinkybių tyrimo ir faktinių aplinkybių vertinimo kvalifikavimo ir pagrindimo pagal atitinkamų teisės aktų nuostatas.

Skundžiamame sprendime nenurodyti nei faktiniai nei teisiniai argumentai, nulėmę tokio turinio sprendimo priėmimą. Šie skundžiamo sprendimo faktinio bei teisinio pagrindimo trūkumai yra esminiai, sukliudę pareiškėjui suprasti priimto sprendimo esmę, dėl ko Skundžiamas sprendimas negali būti pripažintas pagrįstu ir teisėtu ir turi būti panaikintas kaip neteisėtas iš esmės, nes savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktui - VAĮ 10 straipsniui (ABTĮ 91 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Iš Skundžiamo sprendimo turinio matyti, kad Eismo saugumo komisija iš esmės tik susipažino su pareiškėjo E. Č. ir O. K. argumentais dėl konfliktinės situacijos tarp kaimynų dėl automobilių parkavimo, įvažiavimo į privačius sklypus sąlygų, tačiau jokio tyrimo, vertinimo ir kitų veiksmų, kurie būtų leidę priimti pagrįstą ir motyvuotą sprendimą, atsakovės Saugaus eismo komisija neatliko. Saugaus eismo komisijos sprendimas nebuvo pagrįstas jokiais nuosekliais tyrimais, skaičiavimais, specialistų paaiškinimais ar kitais duomenimis. Komisija vertina, kad ir šis atsakovės sprendimas neatitinka esminių VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punkto reikalavimų, nes yra nemotyvuotas, nepagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis.

Komisija, primindama VAĮ 10 straipsnio reikalavimus, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos, jame turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, tuo pačiu pabrėžia, kad individualaus administracinio akto motyvai negali būti nurodyti vėliau nei priimtas individualus administracinis aktas (pvz., atsiliepime į skundą).

Kilus administraciniam ginčui dėl individualaus administracinio akto, kuris yra be jokių motyvų dėl ginčo esmės, Komisija neturi galimybių patikrinti tokio akto teisėtumą ir pagrįstumą kitais aspektais, išskyrus jo atitiktį VAI 10 straipsnio reikalavimams, nes iš sprendimo, kuriame nėra motyvų dėl ginčo esmės, Komisijai bei bylos proceso dalyviams nėra žinoma kokia buvo viešojo administravimo subjekto tikroji valia ir motyvai (jei jie buvo) akto priėmimo metu.

Įvertinus nustatytas faktines aplinkybes ir teisinius argumentus, konstatuotina, jog atsakovė, priimdama skundžiamus sprendimus, nesilaikė pirmiau nurodytų VAI reikalavimų. Skundžiamas sprendimas priimtas iš esmės be objektyvaus faktinių aplinkybių tyrimo ir faktinių aplinkybių vertinimo kvalifikavimo ir pagrindimo pagal atitinkamų teisės aktų nuostatas, taip pat nenurodyti teisiniai argumentai, nulėmę tokio turinio sprendimų priėmimą.

Dėl išvardintų priežasčių, Komisija konstatuoja, kad skundžiamas atsakovės sprendimas yra nepagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, neatitinka VAI 10 straipsnyje individualiam administraciniam aktui keliamų reikalavimų, todėl pareiškėjo E. Č. skundas tenkintinas ir ginčijamas sprendimas naikintinas.

Komisija pažymi, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje ne kartą pažymėta, jog teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą (Europos Žmogaus Teisių Teismo 1994-04-19 sprendimas v. de H. prieš Olandiją, 1997-12-19 sprendimas H. prieš Suomiją; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011-11-14 sprendimas administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-3555/2011).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Marijampolės savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2023 m. liepos 13 d. sprendimą Nr. SA-6461 (11.4E) kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Darius Saveikis